

Piezīmes un atsauces valsts līmeņa sugu aizsardzības mērķu (FRV) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods	1832
Sugas nosaukums	<i>Caldesia parnassifolia</i>
Eksperts	Linda Uzule
Darbs pabeigts	20.06.2024.
Vispārējās piezīmes	<p>Sirdslapu kaldēzija ir reliкта ūdensaugu suga, kas aug stāvošos, barības vielām bagātos, mezotrofos līdz eutrofos ūdeņos, līdz 1,2–1,6 m dziļumā; sastopama ezeros, arī dīķos, vecupēs un grāvjos ar humusvielām bagātu, dūņainu gultni; siltumu mīloša suga. Suga sastopama Dienvidāzijā un Dienvidaustrumāzijā, Japānā, Madagaskarā, Āfrikā, Austrālijas ziemeļu daļā; Eiropā ārpus Arktikas un subarktiskajiem apgabaliem uz austrumiem līdz Urāliem (Grīnberga u.c., 2022).</p> <p>Eiropā suga ir ļoti reta un izzūdoša, tā ir jau izzudusi Austrijā, Bulgārijā, Horvātijā, Polijā, Serbijā, Slovēnijā, Šveicē un, iespējams, arī Baltkrievijā. Lietuvā līdz šim bija zināmas trīs senas atradnes un viena jauna atradne, ko 2015. gadā Rūžas ezerā netālu no Zarasiem un Latvijas robežas atklāja Z. Sinkevičiene. 2021. gadā Lietuvā atklāta vēl viena jauna atradne (Sinkevičiene, 2016; Latvijas Dabas..., 2021).</p> <p>Latvijā suga pirmo reizi konstatēta 2021. gadā (atrādēja L. Grīnberga) Lielajā Kumpinišķu ezerā projekta “Latvijas-Lietuvas pārrobežu upju un ezeru ūdens baseinu vienota pārvaldība” (TRANSWAT) ietvaros (Grīnberga u.c., 2022), tādēļ nav zināms, vai sirdslapu kaldēzija Lielajā Kumpinišķu ezerā (ezera Latvijas daļā) bijusi sastopama arī iepriekš. Līdz ar to nav iespējams aizpildīt informāciju par REF un HDV.</p>

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Dati_FRP	
REF	Date	na
	Popunit	na
	Min	na
	Max	na
HDV	Popunit	na
	Quality & Date	na
	Min	na
	Max	na
	Trend period	na
	Trend	na
	Mag_min	na
	Mag_max	na
	Habitat period	na
	Trend	na

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Popunit_final	na
	Min_final	na
	Max_final	na
	Trend 1993–2006	na
CV	Date	na
	Popunit	na
	Min	na
	Max	na
	Value	na
	Type	na
	Popunit_alt	na
	Min_alt	na
	Max_alt	na
	Value_alt	na
	Type_alt	na
	Method	na
	Trend period	na
	Trend	na
	Mag_min	na
	Mag_max	na
	Method	na
	Habitat period	na
	Trend	na
	Method	na
	Popunit_final	Kvadrātmetri Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, sūnu, ķērpju un lielākoties arī ūdensaugu gadījumā populācijas lielumu novērtē m ² (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).
	Min_final	63 2021. gada 24. septembrī U. Suško projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros apsekoja visu Latvijas teritorijā ietilpstošo ezera daļu un aptuveni trešo daļu no Lietuvas teritorijā ietilpstošās ezera daļas gar robežu. Ezera Latvijas daļā kaldēzija tika atrasta 24 vietās 63 m ² lielā platībā (Latvijas Dabas., 2021), kas arī pieņemts par populācijas minimālo lielumu.
	Max_final	80 2021. gada 24. septembrī U. Suško projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros apsekoja visu Latvijas teritorijā ietilpstošo ezera daļu un aptuveni trešo daļu no Lietuvas teritorijā ietilpstošās ezera daļas gar robežu. Kā populācijas maksimālo lielumu Latvijas teritorijā U. Suško min 80 m ² (Latvijas Dabas., 2021).

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	Trend 2007–2018	U (unknown) Tā kā suga Latvijā pirmo reizi konstatēta tikai 2021. gadā, tad nav iespējams novērtēt tās trendu.
	Dati_FRR	
REF	Area	na
	Period	na
HDV	Area	na
	Quality & period	na
	Trend	na
	Magnitude	na
	Area_final	na
	Trend 1993–2006	na
CV	Area	na
	Period	na
	Trend	na
	Trend_method	na
	Area_final	100 Suga Latvijā zināma tikai no vienas atradnes – Lielā Kumpinišķu ezera (skatīt 1. pielikumu). Sirdslapu kaldēzijas izplatība, kas konkrētajā gadījumā sakrīt arī ar izplatības areālu, noteikta 10 x 10 km kvadrātu tīklā (koordinātu sistēma ETRS89-LAEA, ESPG:3035).
	Trend 2007-2018	U (unknown) Trends nav zināms.
	Lēmumi_FRP	
	Variants (8. attēls)	1. variants. Trends nav zināms. Tomēr pēc U. Suško pieņēmumiem, sugas atradne Lielajā Kumpinišķu ezerā ir stabila un, domājams, patāv jau ilgāku laiku (Latvijas Dabas., 2021). Tādēļ FRV noteikšanai pieņemts, ka trends ir stabils.
	1. Klimata izmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na
	5. Negatīvas tendences	na
	Lēmumi_FRR	
	Variants (8. attēls)	1. variants. Trends nav zināms. Tomēr FRV noteikšanai pieņemts, ka sugas izplatības areāla trends ir stabils.
	1. Klimata izmaiņas	na
	2. LV populācijas nozīmība	na
	3. Populāciju izolācija	na
	4. Negatīvie faktori	na

	Lauks	Komentāri, pieņēmumi
	5. Negatīvas tendences	na

Literatūra un informācijas avoti

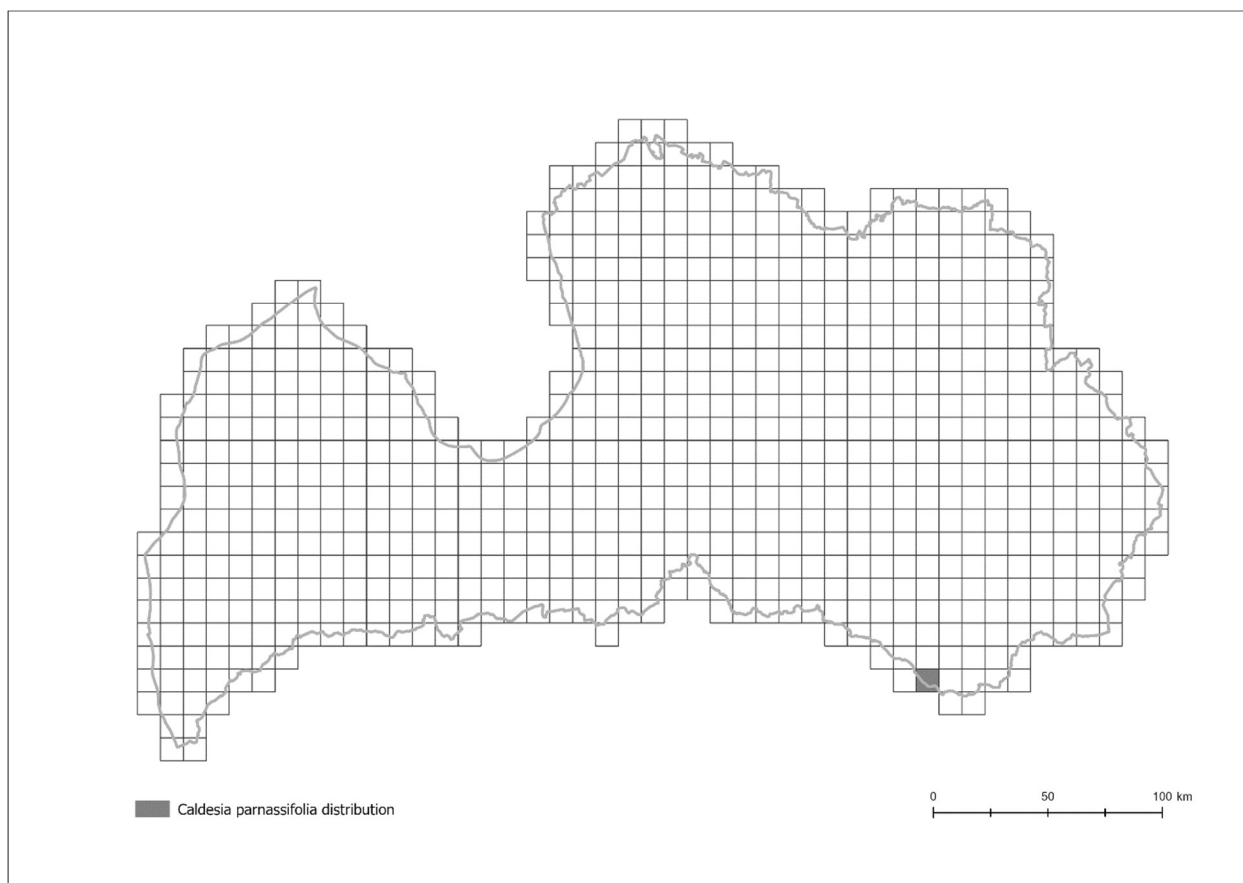
Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Grīnberga, L., Cepurīte, B., Opmanis, A., Suško, U. 2022. Sirslapu kaldēzijas *Caldesia parnassifolia* (Bassi ex L.) Parl. – jauna suga Latvijas florā. *Caldesia parnassifolia* (Bassi ex L.) Parl. – a new species in the Latvian flora. Latvijas Veģetācija 32: 42-48.

Kokorīte, I. (red.), Aleksejevs, Ē., Čičendajeva, M., Dimante – Deimantoviča, I., Dobkeviča, L., Grīnberga, L., Jēkabsons, J., Kokorīte, I., Križickis, E., Medne, R., Ozoliņš, D., Skuja, A., Virbickas, T. 2022. Pārskats par pārrobežu ezeru ekoloģisko stāvokli. Latvijas Lietuvas pārrobežu upju un ezeru ūdens baseinu vienota pārvaldība” (TRANSWAT) LLI - 533. Rīga, 72 lpp.

Latvijas Dabas fonds. 2021. Vaskulāro augu un sūnu sugu monitorings un inventarizācija Natura 2000 teritorijās un ārpus tām 2021. gadā. Rīga, 249 lpp.

Sinkevičienė, Z. 2016. *Caldesia parnassifolia* – not extinct in Lithuania. *Botanica Lithuanica* 22(1): 49–52.

1.attēls. Sirdslapu kaldēzijas izplatība, kas ir vienāda ar izplatības areālu (karti sagatavoja: L. Zilvere, 2024)